

Л
О
Ј
З
Е

Л
О
Г
А
Р

Музеј на град Скопје
Скопје, јуни 1998

Лојзе Лоџар и припаѓа на виџората генерација на љубљанската графичка школа, онаа, којашто стипа на сцената во доцниите шесеттии години и, пресудно, во седумдесеттиите години. Тој е денес еден од нејзините најсилни претставници. Што се однесува до негово личен пати, тој е логичен и, во извесна смисла, доследен, ако имаме предвид дека уметнички е и графичар и сликар и дека упорно преминување од едниот во другиот изразен начин кај него секогаш претставува настан, размислување и интимна коректура на дојдожината фаза, којашто се доисказува според негово чувство. Дека тоа не е исцрпена докажува повторно преземање на некои поранешни случувања, во поинакво руво, во голем број подоцнежни циклуси. Сепак, уметнички секогаш и остаува верен на својата основна насока.

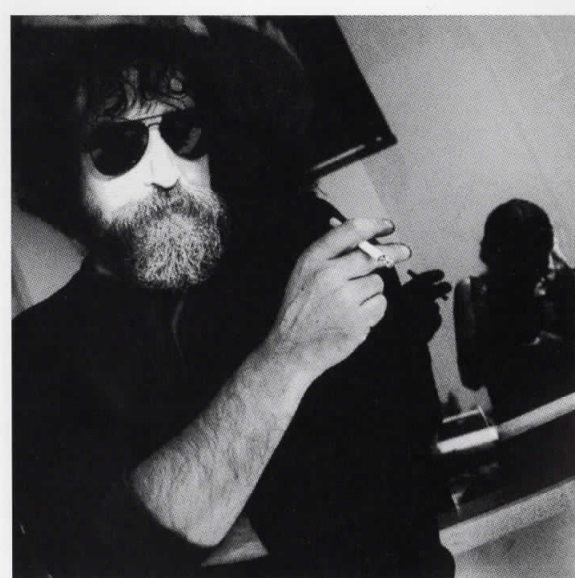
Графичките листови на Лојзе Лоџар за коишто говориме -линографи и претезно ситопечати, се дела со раскошен колорит, вишални, набиени со пулсирачка енергија и со изразит еројски поинтекст. Тие, надградени врз цврстата цртачка основа непосредно му зборуваат на ситилно поимање на набљудувачот. Ситиланиот замав на цртачката основа -линијата, што извира од моментно расположението на авторот кога се соочува со белината на празниот лист, веднаш постоа е подвргната на контрола на обликувањето. И кога се работи за нарачка, со однапред определена "тема", уметнички не се чувствува ограничен од

барањата на нарачатељот да му го поодреди својот творечки концепт. Тврдоглавото слободољубие, со што секогаш се одликува творештвото на Лоѓар, исклучивата поинчинеоста на диктатот на соистивеното интимно уметничтво, самостојното гледање на обликувањето и подавањето, му ја наложува изведбата: од определувачката гесуалност на првата црпа, до силети на линии, внесување на бои -контрастни или складни, секогаш живи и јасни -до хармонизација на рамката на линиите и боите со сите додавоци коишто го дојолнуваат неговото магично зрачење. Од сегашиното творештво на Лоѓар сме воодушевени и маѓасани и несакајќи сме присилени да ги следиме патите на неговото ликовен израз, бидејќи е силен и суѓестивен.

Фигуративноста цртање ги ограничува контуриите на самоволните форми, коишто се одлежуваат од светлата подлога, на којашто одвреме навреме и се придружуваат најоредни обоени ленти или делумно навесени рамки, строго всечени, што не доираат омаде суѓерираниот внапрешен простор на сликата. Просторното гледање, коешто на уметникот му е вродено, е присилено да и се поодреди на дводимензионалната рамнина на листот. Од неа кон набљудувачот доираат само боите, толку интензивни што се прејолни со боаки, сите одред со позитивна енергија, вклучително и црното. Тие делумно, со својата темна контрастност уште повеќе го нагласуваат победничкото црвенило, а делумно, со воздржаната уштепреба на виолетовата и валкано-зелената, ги означуваат и засенчениите страни на црвената еротика, којашто му се покорува на диктатот на природата. Тивката ироничност, наследничка на општа иронија од неговите поетици, ги обзема ише фантасично делотворни листови, делувајќи во масата како рафинирано орнаментална непередметна уметност. Но, во нив доста често се појавува фигура на стилизирано раскошно женско тело во движење, што одвај се наеува на прв поглед, со атрибути кои се изразито септно возбудливи. Кога ја нема, познавачот на Лоѓаровото дело несакајќи си ја замислува во силето на боите што се прелеваат една во друга, а коишто се фактички строго одделени, секоја со точно определено место на делување. Во тоа може да се почувствува промисленост, рационален семенит творечки процес, кој никако не смее да се запостави, како иандан на спонтаноста и на еуфоријата на општена септноста. Ова заедно го олицетворува чувството на современиот интелектуалец за светот, на интелектуалецот од редот на "новата сензибилност", наклонета кон живото.

Во тој "и покрај се" позитивен став на уметноста на Лоѓар, којашто начелно не одбива ништо, што човековото дух создал со векови, како и пресврнатиот период на современоста којашто бара комас (ако веќе не покажува знаци на попуштање и резигнација), е доказот за големината на уметноста, којашто со својата полнокрвност му дава одговор на моментот и го ошвора се уште неистражениот пат напред.

Др. Зоран Крижичник

ЛОЏЕ ЛОЃАР, академски сликар

Роден на 30 јули 1944 година во Межице. Дипломирал во 1968 година кај професор Максим Седеј на Академијата за ликовна уметност во Љубљана. Во 1970 година завршил графичка специјална школа кај проф. Рико Дебењак и проф. Марјан Пољачник. Во 1974 година како стипендист на DAAD престојувал во Берлин. Живее во Љубљана каде што е вонреден професор за графика и сликарство на Академијата за ликовна уметност.

Самостојни изложби

Грац, Љубљана, Атина, Белград, Марибор, Мурска Собота, Толмин, Гейсборг, Вадуз, Шкофја Лока, Цеље, Крањ, Сомбашели, Којер, Пиран, Сараево, Гроњан, Нови Сад, Загреб, Осиек, Трст, Нова Горица, Пореч, Ајдовчина, Блед, Целовец, Виена, Лендава, Велден, Вашингтон, Сингаур, Њујорк и др.

Групи изложби:

Париз, Варна, Баден-Баден, Дињ ле Бен,

Кавасаки, Сакаи, Краков, Лиеж, Белград, Вашингтон, Александрија, Биела, Милано, Одерцо, Москва, Петербург, Рејкјавик, Сеул, Ѓер, Љубљана, Вико де Елза, Мален, Грац, Сараево, Каксхаузен, Лима, Удине, Буенос Аирес, Дубровник, Кали, Минск, Богоја, Тбилиси, Хавана, Минхен, Малме, Бон, Базел, Фрехен, Берлин, Варбург, Рен, Трси, Падерборн, Ајзенштајн, Фиренца, Кливленд, С. Бенедето, Рим, Букурешт, Инголиштајн, Суас, Бишола, Гринич, Нирнберг, Лондон, Кембриџ, Марбург, Висбаден, Женева, Кајовице, Стокхолм, Хелсинборг, Оксфорд, Карловац, Загреб, Целе, Скопје, Брадфорд, Нови Сад, Којенхаген, Брисел, Мајстершванден, Тајех, Никозија, Валеја, Њујорк, Клермон Феран, Каиро, Масрихт, Касиелнуово де Монши, Лињано, Браунивајџ, Кил, Ванкувер, Вашингтон, Лос Анџелес... и др.

Награди:

- 1968 - Пиран, *Eks tempore*
- 1969 - Пиран, *Eks tempore*
- 1970 - Љубљана, Ошкуйна награда ДСЛУ на изложбама "25 години словенечка графика"
- 1971 - Клајенфурт, Премија INTART за графика
 - М. Собоја, Ошкуйна награда на меѓународној жири на изложбама PANONIA 71
- 1973 - Загреб, Награда "Седум секретари на Скоп"

- 1974 - Загреб, Ошкуйна награда на Загрејскојо биенале на графикама
 - Љубљана, Награда "Златна пшеница"
- 1975 - Словен Градец, Сребрена плакета "MIR 75-30 озп"
- 1976 - С. Бенедето, Сребрен медал "Cooperazione e lavoro"
- 1978 - Сомбор, Награда на IV триенале на цртежот
- 1979 - Тузла, Премија за графика
- 1985 - Словен Градец, Ошкуйна награда на Биеналето на Корушка
 - Баден-Баден, Награден ошкуй на Биеналето на европската графика
 - Љубљана, Ошкуйна награда на 16 меѓународно графичко биенале
- 1986 - Брадфорд, Награда на Бриџанскојо меѓународно графичко биенале
- 1987 - Љубљана, Награда на Прешерновиот фонд за графика и сликарство
 - Варна, Награден ошкуй на Меѓународнојо биенале "Варна 87"
 - Г. Радзона, Керенчиева награда за ликовна уметност
 - Словен Градец, Ошкуйна награда на Биеналето на "Корушка 87"
 - Рејкјавик, Награден ошкуй на Меѓународната изложба "Grafica Atalantica"
 - Љубљана, Ошкуйна награда на меѓународнојо жири на Графичкојо биенале 87
- 1989 - Карловац, Награда на Биеналето на акварели
- 1990 - Загреб, Ошкуйна награда на Загрејскојо биенале на графикама
- 1992 - Тајех, Признание за квалитет на Биеналето на графикама
- 1993 - Масрихт, 3 награда на I меѓународно графичко биенале
 - Ѓер, Грнд три на Меѓународнојо биенале
- 1994 - Љубљана, Јкоичева награда
 - Тајех, Признание за квалитет
- 1998 - Софија, Награда на Меѓународнојо триенале

Организација:

*Музеј на град Скопје и
Амбасада на Република
Словенија во Република
Македонија*

Издавач:

Музеј на град Скопје

Одговорен уредник:

Климе Коробар

Организација на изложбата:

Фросина Зафировска

Текст во каталогот:

Др. Зоран Кржисник

Дизајн и припрема на каталогот:

Фросина Зафировска

Печати:

Лауренс Костер

Реализација:

јуни 1998

Organisation:

*Museum of the City of Skopje and
the Embassy of the Republic of
Slovenija in the Republic of
Macedonia*

Published by:

Museum of the City of Skopje

Editor-in-chief:

Klime Korobar

Organisation of the exhibition:

Frosina Zafirovska

Preface:

Zoran Krzisnik Ph.D.

Layout:

Frosina Zafirovska

Printed by:

Lourens Coster

Realisation:

June, 1998

L
O
J
Z
E

L
O
G
A
R

*Museum of the City of Skopje
Skopje, June 1998*